

20-talshuset i Karlstad hade välbevarade paradlägenheter, med påkostade blyinfattade dörrar. Nu är all originalinredning borta. Även de spröjsade fönstren ska bort.

FOTO: PETER SÖRENSEN

20-talsinredning blåstes ut

Stuckatur, spegeldörrar och spröjsade fönster åker ut. Karlstad kommun sa ja till ombyggnad av 20-talshuset utan att diskutera med någon antikvariskt kunnig. Detta trots att kommunen 2008 fick skarp kritik av länsstyrelsen för sin hantering av kulturhistoriska värden.

Vid Stora torget i Karlstad står ett utblåst 1920-talshus. För bara några månader sedan fanns här välbevarade paradvåningar, med parkettgolv, blyspröjsade pardörrar och 20-talssnickrier.

Huset, som hade intakt 20-talsinredning, byggs om radikalt. Här ska det bli nya bostadsrätter med gipsväggar, moderna fönster och ny inredning.

– När man står och ser ett paradvåningshus plundras på allt innehåll, då känns det som vi är tillbaka på 1970-talet, säger Peter

Sörensen, länsombud i Svenska byggnadsvårdsförening och en av de karlstadsbor som upprörts av hanteringen.

I likhet med många kommuner saknar Karlstads kommun en aktuell inventering av sin kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse.

När fastigheten vid Stora torget skulle byggas om konstaterade bygglovshandläggaren, Bengt Lagerkvist, att huset inte fanns med i den drygt 25 år gamla förteckningen över värdefull bebyggelse i centrala Karlstad.

Därmed blev det grönt ljus för en radikal ombyggnad.

Bengt Lagerkvist gjorde inget besök i huset inför ombyggnaden. Kommunens antikvarie var föräldraledig, och Bengt Lagerkvist kontaktade inte någon annan antikvariskt sakkunnig.

– Hade jag misstänkt att här fanns en väldigt värdefull inred-

ning, då är det klart att jag hade hanterat det annorlunda. Men det fanns inget som indikerade att det var på det sättet, säger han.

Plan- och bygglagen säger att ändringar av en byggnad ska utföras "varsamt".

Byggherren är ju ofta den som förstår det här sämst.

Marie Eddeborn plan- och byggchef i Karlstad kommun.

Ombyggnaden av 1920-talshuset vid Stora torget i Karlstad innebär bland annat att huset får nya takkupor. Bengt Lagerkvist beviljade bygglov för detta, efter

att ha gjort en exteriör besiktning av huset.

Den invändiga ombyggnaden hanterades genom så kallad byggnämnan, och Bengt Lagerkvist var aldrig inne i fastigheten.

Bengt Lagerkvists chef, Marie Eddeborn, säger att det inte alltid är möjligt att göra platsbesök.

– Det är klart att det hade varit bra om vi hade varit inne här. Men vi har inte alltid den möjligheten, vi har inte de resurserna, säger hon och tillägger att ett stort ansvar därmed hamnar på byggherren, i det här fallet fastighetsägaren Akelius.

– Men samtidigt är ju byggherren ofta den som förstår det här sämst, tillägger hon.

2008 fick Karlstads kommun kritik av länsstyrelsen för sin hantering av kulturhistoriska värden i bebyggelsen. Enligt länsstyrelsen tog de kommunala tjänstemän-

nen inte lagens krav om varsamhet på tillräckligt stort allvar. Länsstyrelsen uppmanade kommunen att förbättra sina rutiner för hantering av kulturhistoriska värden.

Marie Eddeborn menar att Karlstads kommun blivit mer medveten om vikten av att väga in kulturhistoriska värden i planeringen. Bland annat anställde kommunen för några år sedan en antikvarie. Det pågår också en uppdatering av den drygt 25 år gamla inventeringen av värdefull bebyggelse, för att den bättre ska spegla dagens syn på vad som är värt att skydda.

– Vi blir bättre och bättre på det här. Men det finns mer kvar att göra, säger Marie Eddeborn.

ELISABET ANDERSSON

08-13 51 72, elisabet.andersson@svd.se

många större kommuner med stort exploateringstryck.

Några kommuner som inte har tillgång till antikvariskt utbildad personal: Trosa Vaxholm Sundbyberg

Täby Jönköping Eksjö Kristianstad Simrishamn Ronneby Karlshamn Mörbylånga.

Värmländska Grums är en

av de mindre kommuner som saknar tillgång till antikvarisk kompetens. Här revs Agnhammars herrgård 2009.

Byggnaden hade fått stå och förfalla i många år, och kommunen beviljade rivningslov 2007.

Spanjolett på 20-talsfönster i Karlstad. FOTO: PETER SÖRENSEN

svd.se

Rivningsvåg i Stockholm

Rivningsvåg hotar k-märkta byggnader i Stockholm. Sök på "rivningsvåg k-märkta".

• svd.se/kultur

SVENSKA DAGBLADET

SvD 23 maj 2009